

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/401/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233509
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233509.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, za ktorú koná advokát a konateľ Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno, zo dňa 21. augusta 2013 č. k. 8C/94/2013-54, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Komárno (súd prvého stupňav zmysle § 9 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „OSP“) rozsudkom zo dňa 21. 08. 2013 č. k. 8C/94/2013-54 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobou doručenu dňa 27. 09. 2012 domáhal od žalovaného zaplata majetkovej škody v sume 125 eur a nemajetkovej ujmy v sume 717,32 eura, dôvodiac tým, Okresný súd Nitra v exekučnej veci vedenej exekútorom pod exekučným číslom EX 7140/2010 rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po viac ako 389 dňoch, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby. Nesprávny úradný postup žalobca vidí v tom, že má k dispozícii exekučný titul, ktorý nemôže uplatniť na exekučnom súde a tento stav zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Mal za preukázané, že exekučnému súdu neprináleží preskúmať právoplatné rozhodnutie v takom rozsahu ako ho preskúmal. Poznamenal, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody si u žalovaného uplatnil dňa 25. 09. 2012, pričom žalovaný na tento návrh nereagoval. Navrhol súdu počkať na znalecký posudok, ktorý si dal vypracovať na stanovenie vzniknutej majetkovej škody. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 11. 06. 2013 žiadal žalobu zamietnuť, a to z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedol, že nie je jasný titul nároku na náhradu škody a taktiež ani na výzvu na doplnenie žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody mu žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, čím zmaril možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody a z uvedeného dôvodu ho nepovažoval za prerokovaný. Uvedol, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Žalobca nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len Ústavný súd SR, a teda v dôsledku uvedeného nebol preukázaný ani nesprávny

úradný postup. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie a z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10Er/525/2010 zistil, že dňa 15. 07. 2010 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý doručil Okresnému súdu Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598 proti povinnému: A. F., o vymoženiu 836,17 eura s prísl. Dňa 01. 06. 2011 Okresný súd Nitra vydal uznesenie č. k. 10Er/525/2010-12, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Toto uznesenie nebolo napadnuté odvolaním a nadobudlo právoplatnosť. Následne uznesením zo dňa 03. 05. 2012 č. k. 10Er/525/2010-19 Okresný súd Nitra zastavil exekučné konanie. V tomto konaní sa žalobca domáha náhrady škody, a to skutočnej škody v sume 125 eur, ktorá pozostáva z nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70 eur; na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40 eur; na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, sumu na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15 eur, čo je celkovo škoda vo výške 125 eur, ktorá by mu nevznikla, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní pri udeľovaní poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu. Výška tejto hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, pretože presnú škodu by bolo možné vyčísliť len s nepomernými ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Zároveň sa žalobca domáha nemajetkovej ujmy v sume 717,32 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 49 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru po ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom k ujme spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu nemajetkových práv poškodeného. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a tiež došlo k vyvolaniu určitých rizík (dôjde k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným). Náhrady škody sa žalobca domáha podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pričom škoda mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra ako exekučného súdu v uvedenej exekučnej veci. Tvrdenie žalobcu, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o žiadosti o udelenie poverenia je právne irelevantná, pretože Exekučný poriadok stanovuje len lehotu na vydanie poverenia, nie však na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Mylný je teda názor žalobcu o tom, že 15- dňová lehota sa vzťahuje aj na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že nevydanie poverenia v 15- dňovej lehote nebolo zapríčinené nesústredenosťou exekučného súdu, ale práve tým, že exekučný súd si plnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či predložený exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj s ustanovením § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že exekučný súd v rámci plnenia svojej zákonnej povinnosti vyzval oprávneného (žalobcu) na predloženie úverovej zmluvy, z ktorej vznikla vymáhajúca pohľadávka. Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 10Er/525/2010 vyplýva aj to, že oprávnený túto zmluvu predložil až po urgencii exekučného súdu. Takýto postup považoval za správny a súladný s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6 Cdo 105/2011, 6 Cdo 1/2012 6 Cdo 3/2013), preto nemohlo prísť k nesprávnemu úradnému postup. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že keďže nedošlo k nesprávnemu úradnému postup exekučného súdu, absentuje jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu. Absencia čo len jedného zo zákonných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti totiž musí mať za následok zamietnutie žaloby v tejto veci. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd mal zistiť správnosť rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia uviedol, že mu hodnotiť toto rozhodnutie neprináleží. Žalobca mal možnosť proti takémuto rozhodnutiu podať riadny opravný prostriedok, a tým zabrániť nadobudnutiu právoplatnosti uznesenia. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súdza to, že žaloba nebola podaná dôvodne. Žalobca sa podaním adresovaným priamo žalovanému a doručeným dňa 25. 09. 2012 domáhal predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Do podania návrhu na súd šesťmesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovaným, žalobu tak súd nepovažoval za predčasnú. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v

dôsledku nesprávneho úradného postupu z dôvodu, že k rozhodnutiu o udelení poverenia na vykonanie exekúcie nedošlo v zákonnej 15-dňovej lehote. Skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, prípadne disciplinárny senát alebo Európsky súd pre ľudské práva. Žalobca do vyhlásenia rozsudku súdu nepreukázal, že by podal sťažnosť na prieťahy, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, resp. že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Žalobca sa vo svojich žalobách domáha, aby okresný súd opätovne preskúmal rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Pokiaľ by však všeobecné súdy, pričom vecne príslušnými by v prvom stupni boli okresné súdy, preskúmali postup iných všeobecných súdov, mohol by tento postup smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, pretože v prípade, ak by sa prieťahov dopustil súd vyššieho stupňa, jeho postup by preskúmal okresný súd, teda súd nižšieho stupňa. Absenciou predmetného rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prieťahov nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a preto sa súd v konaní existenciou ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu ďalej nezaoberal. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam dospel súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania ním tvrdého nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Na zistený skutkový stav prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia aplikoval ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. d/, § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 6, § 9 ods. 1, ods. 2 (v znení účinnom od 01. 01. 2013) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a § 44 ods. 2 (v znení od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011) Exekučného poriadku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a ani mu žiadne nevznikli.

Protí tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvého stupňa v merite veci aplikoval novú právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti, teda po založení zodpovednostného právneho vzťahu. Zdôraznil, že súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Mal za to, že súd mu svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Zároveň namietal, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej dôvodil tým, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Poukázal na to, že Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Tým svoje rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 OSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 OSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 OSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/ a f/ OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 OSP) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z. z.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 OSP.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody v sume 125 eur (náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej) a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 717,32 eura, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdu, v dôsledku nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra v exekučnej veci sp. zn. 10Er/525/2010. Žalobca podľa vlastného tvrdenia vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 717,32 eura, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Sumu 717,32 eura žalobca vyčíslil výpočtom - alikvotným pomerom za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny ústavného súdu. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca považoval za nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Exekučným titulom v tejto veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu

zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 12709/09 zo dňa 17. 03. 2010. Exekučné konanie bolo vedené pod sp. zn. 10Er/525/2010, začalo spísaním návrhu u súdneho exekútora dňa 07. 06. 2010. Súdny exekútor podal na Okresnom súde Nitra žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej veci dňa 15. 07. 2010. Súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením č. k. 10Er/525/2010-12 zo dňa 01. 06. 2011, právoplatným dňa 28. 06. 2011 a následne súd exekúciu uznesením č. k. 10Er/525/2010-19 zo dňa 03. 05. 2012, právoplatným dňa 04. 07. 2012, zastavil.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31. 12. 2012, teda v čase, kedy malo dôjsť k spôsobeniu škody (ďalej len citovaný zákon), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti

orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 2, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ods. 2, každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení do 31. 12. 2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví alebo škodu spôsobenú rozhodnutím podľa § 7 a 8.

Podľa ods. 3, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku (EP) v znení od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa ods. 2, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd poukazuje na to, že odvolacie dôvody uvádzané v odvolaní vôbec nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa. Žalobca podal množstvo návrhov s rovnakým predmetom konania, pričom vo všetkých konaniach podáva odvolania s totožným obsahom bez ohľadu na konkrétne okolnosti danej veci.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy.

Odvolací súd sa pri posudzovaní danej veci preto zaoberá len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska toho, či nedošlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska dikcie ust. § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. nemožno stotožňovať porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote a zbytočné prietahy v konaní, pričom ide o osobitné dôvody nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup však bez splnenia ostatných predpokladov - vzniku škody a danosti príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, nezakladá vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne odôvodnil nenaplnenie ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu, keď konštatoval, že žalobca nepreukázal vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Žalobca ničím nenapadol podrobné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa o nenaplnení ďalších predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a preto tieto nie sú predmetom odvolacieho prieskumu.

Súd prvého stupňa neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010). Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcu. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v súdnej veci nemá právo na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov z dôvodu nesprávneho úradného postupu (§ 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003).

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 01. 06. 2010 do 31. 05. 2011, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len „Exekučný poriadok“). Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď zamietajúce rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

Odvolací súd zastáva názor, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 EP, vyplýva, že 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Prejav vôle vyjadrený v právnej norme je totiž potrebné ozrejmiť výkladovými metódami zachovávajúcimi autenticitu sledovaného zámeru, a to, že úmyslom zákonodarcu bolo zefektívnenie exekučného konania v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a tým prispieť k lepšej vymožitelnosti práva. Uvedená požiadavka stráca opodstatnenie v prípade, ak exekučný súd zistí neexistenciu exekučného titulu pre jeho rozpor so zákonom, t. j. ak exekučný titul vykazuje nedostatky z formálnej alebo materiálnej stránky. To však neznamená, že i vtedy exekučné konanie nemusí naplniť právo účastníka na prejednanie veci v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov vyplývajúce z čl. 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru, aby sa tak odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Pokiaľ by ale zákonodarca mal úmysel, aby 15-dňová lehota exekučného súdu dopadala i na rozhodnutie, ktorým zamietne žiadosť exekútora o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku, napr. v ust. § 44 ods. 8, § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, v ktorých uložil exekučnému súdu rozhodnúť (či už pozitívne alebo negatívne) v tam stanovenej lehote na rozdiel od ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, kde uložil exekučnému súdu do 15 dní od doručenia žiadosti „poveriť“ exekútora, aby exekúciu vykonal. Exekučným titulom v spornej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 15. 07. 2010 (v tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nie je rozhodujúce, kedy začalo samotné exekučné konanie, lehota na vydanie poverenia plynie od doručenia žiadosti o vydanie poverenia). Žalobca namietal, že exekučný súd neoprávnene preskúmaval exekučný titul, ktorým bol rozhodcovský rozsudok. Uvedený postup a obdobie, ktoré uplynulo od doručenia žiadosti súdneho exekútora exekučnému súdu až do vydania zamietajúceho rozhodnutia o podanej žiadosti, nemožno považovať za nesprávny úradný postup, pretože preskúmanie exekučného titulu je plne odôvodnené potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Ako už odvolací súd vyššie uviedol, lehota 15 dní je len procesná a platí len v pozitívnom zmysle, teda vtedy, ak súd vydá poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, nie v prípade, ak vydáva iné rozhodnutie. Vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré žalobca iniciuje, je však ústavne akceptovateľná aj dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie preskúmačej činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14. 12. 2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25. 04. 2013). Túto skutočnosť treba osobitne zdôrazniť najmä v prípadoch, keď titulom pre vykonanie exekúcie sú rozhodcovské rozhodnutia (rozhodcovské rozsudky). Exekučný súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi je vždy povinný skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je predovšetkým povinný skúmať, či exekučný titul podľa ustanovenia § 41 EP má všetky zákonné atribúty a či nie je

v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 EP). O návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku je exekučný súd oprávnený aj bez návrhu (ex officio) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) je nesporné, že rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého oprávnenému nevzniká voči povinnému nárok, vymoženia ktorého sa v konaní domáha, a teda exekučný titul je materiálne nevykonateľný.

Odvolačný súd uvádza, že na vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmu, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve žalobcu. V danom prípade si žalobca svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Preto absentuje príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a žalobcom tvrdenou škodou. Žalobca taktiež nešpecifikoval a ničím nepreukázal ani uplatnenú nemajetkovú ujmu.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vo výroku vecne správny. Odvolačný súd navyše dodáva, že v zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Vzhľadom k tomu je nepochybné, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom rovnako ako rozsudok súdu všeobecného. Ustanovenie § 41 ods. 2 EP stanovuje popri vykonateľných rozhodnutiach súdu i ďalšie exekučné tituly. Do 31. 05. 2011 uvedené ustanovenie neobsahovalo výslovne uvedenie rozhodcovského rozsudku, v písm. d/ boli uvedené vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Až novelou EP zákonom č. 102/2011 Z. z. účinnou od 01. 06. 2011 boli do ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ priamo uvedené rozhodcovské rozsudky. Vzhľadom k tomu rozhodcovské rozsudky bolo možné vykonať ako exekučné tituly do 31. 05. 2011 v zmysle § 41 ods. 2 písm. i/ EP.

Exekučný poriadok v § 44 ods. 2 v znení do 31. 05. 2010 stanovil 15- dňovú lehotu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bez výnimky, pričom táto lehota plynula od doručenia žiadosti o vydanie poverenia. Novelou uskutočnenou zákonom č. 144/2010 Z. z., s účinnosťou od 01. 06. 2010, bola do uvedeného ustanovenia zakotvená výnimka, podľa ktorej na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov uvedených v § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP nie je žiadna lehota. Keďže rozhodcovský rozsudok bol zakotvený do § 41 ods. 2 písm. d/ až od 01. 06. 2011, lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku bola do 31. 05. 2011 a od 01. 06. 2011 lehota nie je.

Pokiaľ ide o odvolacie dôvody žalobcu, odvolačný súd uvádza, že súd prvého stupňa nepostupoval v merite veci podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., ktorým bol novelizovaný. Súd prvého stupňa síce necitoval právnu úpravu platnú a účinnú v čase začatia exekúcie, ale novšiu právnu úpravu, avšak pri rozhodovaní vo veci samej postupoval podľa správnej právnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia exekúcie. Odvolačný súd v tomto smere zdôrazňuje, že aj napriek citácii ust. § 9 ods. 2 v neskoršom znení nie je táto skutočnosť rozhodujúca na to, aby ňou bola založená vada konania, ktorá by odôvodňovala zrušenie rozsudku v zmysle niektorého z dôvodov uvedeného v ust. § 221 ods. 1 OSP. Konaním súdu jednoznačne nedošlo k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu. Na námietku žalobcu týkajúcu sa stavu právnej neistoty odvolačný súd uvádza, že stav právnej neistoty trvá až do okamihu, kedy súd rozhodne vo veci samej. Tým, že súd dňa 01. 06. 2011 vydal uznesenie, ktorým zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, bol stav právnej neistoty účastníkov konania odstránený. Stav právnej neistoty pri zamietnutí žiadosti súdneho exekútora podľa odvolacieho súdu nezakladá nárok na náhradu škody, pretože v prípade vydania iného rozhodnutia ako vydania poverenia nie je zákonom ustanovená lehota, ktorej nedodržanie by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup. Odvolačný súd má v tomto smere za preukázané, že súd prvého stupňa nijakým spôsobom v predmetnom konaní nepochybil. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd polemizoval nad dĺžkou zákonných lehôt, odvolačný súd uvádza, že súd nielenže nepolemizoval, ale ani neskúmal, či v konaní došlo k akýmkoľvek prietahom, pretože všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní. Prvostupňový súd len skúmal, či bola dodržaná zákonná lehota, ktorá by založila zodpovednostný vzťah medzi účastníkmi konania, a teda či v skutočnosti došlo k vzniku škody, ktorej sa žalobca v predmetnom konaní domáha. Odvolačný súd má za preukázané, že súd prvého stupňa na rozhodnutie vo veci samej aplikoval správne právne predpisy vnútroštátneho práva a zároveň rozhodol aj v súlade s platnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudská práva, zachovávajúc pritom právo

účastníkov konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. V súvislosti s uvedeným odvolací súd poukazuje na rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 146/2011 a 6Cdo 105/2011.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.